Сходно члану 2. и 3. ПРАВИЛНИКА О ОРГАНИЗОВАЊУ КОНКУРСА ЗА НАЈБОЉУ ЕПСКУ ПЕСМУ НА СРПСКОМ ЈЕЗИКУ ЗА 2026. ГОДИНУ, и Извештаја жирија од 30.10.2026 године који чине проф др Бошко Сувајџић (редовни професор - Филолошки факултет Београд) , др Данка Лајић Михајловић (научна саветница-Музиколошки институт САНУ) и др Бранко Златковић научни саветник (Институту за књижевност и уметност у Београду), директор Културног центра општине Медвеђа доноси:

РЕШЕЊЕ

О ПРОГЛАШЕЊУ НАЈБОЉИХ НОВИХ ЕПСКИХ ПЕСАМА НА СРПСКОМ ЈЕЗИКУ ЗА 2026 ГОДИНУ

I За најбољу нову епску песму на српском језику за 2026 проглашавају се:

1.место- „„Поручници Спасић и Машера““-шифра- „Онамо_намо_за_брда_она“- аутор Миљан Додеровић, Београд

2.место – „О, Тешане, дико српског рода“-шифра-„Радан“-аутор Јован Бундало , Београд

3.место – „Соко из Гареве Аћим Л. Јегдић“ -шифра „Дражљево“- аутор Александра Јаничић, из Требиња

II Наградни фонд за 2026 годину је:

1. За прво место новчана награда у износу од 18.000,00 динара
2. За друго место новчана награда уизносу од 15.000,00 динара
3. За треће место новчана награда у износу од 12.000,00 динара

III Уз новчане награде добитницима награде се уручује и Плакета.

IV Свечано проглашене најбоље епске песме у 2026 године биће организовано 19.10.2026 године у 11:00 у Културном центру општине Медвеђе.

У Медвеђи 07.10.2026 године.

Број: 385/2026

Директор

Небојша Јакшић

КУЛТУРНИ ЦЕНТАР МЕДВЕЂА-QENDRA E MEDVEGJË * МЕДВЕЂА MEDVEGJË

НАГРАЂЕНЕ ПЕСМЕ:

1. **Место - аутор Миљан Додеровић**

ПОРУЧНИЦИ СПАСИЋ И МАШЕРА

На хиљаду девете стотине,
четрдесет и прве године;
у безумљу и крвавој злоби
узе Хитлер Европу да роби;
да разара и пламеном гута,
али му се нађе на сред пута
слободарска, тад, Југославија,
која лако главу не савија.
Овај понос она скупо плати-
с душманима крваво зарати,
па се диже освајачка сила-
дана бјеше шестога априла,
све у ватри неста и изгоре,
рекло би се - бит не може горе;
ал од горег горе бити може,
шта се деси Свемогући Боже?!
У те часе крвавих немира,
наша војска кад капитулира,
наређење дође војницима
да оружје предати се има
Нијемцима и Талијанима.
Та је вијест затекла код Боке
наш брод ратни и одважне момке;
ђе поручник бјеше Спасић Милан,
у јунаштву момак врло силан;
Београд је дао нам то лице,
а старином бјеше из Сјенице.
С њим поручник Сергеју Машера,
бјеше тврда у јунаштву вјера,
из Горице, ближе Словеније,
таквог момка није било прије.
Заједно су ти младићи били
официрске школе изучили,
кад ступише да на ратном броду
служе часно држави и роду.
Овај брод се "Загреб" зовијаше
и у Боки усидрен бијаше.
Седамнести дан априлски бјеше
наређење када донијеше

од команде, мимо сваког реда,
да се „Загреб" Талијану преда.
Тада Милан са Сергејом збори:
„Могу ли нас наћи јади гори,
но оружје св'јетло да предамо
и војничку заклетву издамо?
Да брод мирно препустимо рђи,
у срамоти бићемо најгрђи!
Шта чинити - обојица знамо.
Слажеш ли се друже - реци само."
Онда Сергеј Милану је реко:
„Неће „Загреб" пловити далеко.
Наше душе Јаки Бог нек прости,
не чинимо ово из гордости,
већ што нема другог излаза
да свијетла спасимо образа.
А брод ако узму Талијани,
многима су дани одбројани;
са њега би наше убијали
и ропске нам ланце завијали".
Тад посада брода се искрца,
а на "Загреб" експлозија пуца!
Два су ова поручника млада
запалили барут изненада,
а штапини докле горијаше,
тад заставу мирно поздрављаше!
Након тога, у краткоме трену,
одлећеше до у Васељену,
код Лазара, Милоша и Марка,
код Стевана и других јунака;
а брод "Загреб" оде на дно Боке,
да се склони у воде дубоке,
ту цијену скупу часно плати,
али против својијех не рати.
Након овог јуначкога дјела
рибари су пронашли тијела
и из мора изнијели плава
за слободу два панула лава.
Кад су за то чули Талијани,
одред војске крете изабрани
на Савину ће им покров бјеше,
почасти им војне учињеше.
То признање њима одадоше
јер за таква јунаштва не знаше,
до из старих витешкох времена,
каквих давно у свијету нема.
Након што је та жива епика
задивила и самог крвника,

два је дична официра ова
краљу Петре Други одликова,
за тај подвиг који учињеше,
те потсхумно они понијеше
двије сјајне Карађорђа звијезде -
а те зв'језде изнад Боке језде
и сјећају на два људска дива
што ће вјечно останути жива.

2. Место - аутор Јован Бундало

О ТЕШАНЕ ДИКО СРПСКОГ РОДА

Српски народ једини на свјету
пјесмом слика своју судбу клету.
Гусле зборе ко `челе у рoју
зборе тугу о Косовском бoју.
Славе гусле Страхињића бана
Марка, Бају, Топлицу Ивана.
и Гаврила и наше прваке,
гусле славе и страдале ђаке.
Гусле старе на устанак зову
док гледају нашу муку нову.
А гуслари ових наших дана
вјерно прате гуслара Тешана.
Ал` да не би Караџића Вука
и с гудала чаробнога звука.
И Филипа слјепога гуслара
и Тешана његова другара.
Све би пјесме у заборав пале
ђе би пале ту би и остале.
Скапале би поред трулог пања,
ко гомила нагњилога грања.
На сву срећу Вук Филипа срете
би уочи Госпојине свете.
Слјепи гуслар у перо казиво
ко је и ђе Новака прикриво.
Туђе рјечи приповједо вјешто,
тек понекад додаво понешто.

*

А Тешан је добар пјесник био,

сваким стихом о слободи снио.
Био Тешан господског рода
у души му правда и слобода.
Сија злато из његових дјела
свака пјесма историја цјела.
Јунаке је у љепоти сниво
по свом их је лику описиво.
Много спјево пјесама о боју,
Вук записо два`ест и још коју.
Тешан збори, а Вук књиге пише
а све пјесме Тешанове бише.
Зборио му шта `ајдуци раде,
Како Новак Грујицу продаде.
Кад поп срете Вука Копривицу,
а цар Лазар царицу Милицу.
Он опјева сваког српског роба
и женидбу Ива Голотроба.
Зборио му у сам смирај дана
о сусрету Марка и Богдана.
Љути Богдан, а нарав му лоша,
заробио Рељу и Милоша...

Био Тешан пјесник доброг дара
опјевао Јована Бећара.
А кад жени Ђурђа Смедеревца
у пјевању не би њему премца.
Зове свате са свих знаних страна
зове славног Толицу Милана.
С Романије Старину Новака
и Грујицу његовога ђака.
За сто смјешта Сибињанин Јанка,
поред њега Милоша и Марка.
И јунака Косанчић Ивана
и још многа све имена знана.
Затим зове Крилатица Рељу,
много славних би на том весељу.

*

О Тешане дико српског рода
из пјесама тече ти слобода.
Славну прошлост нашу си познаво
свакој пјесми ти си душу дао.
Стару слушо, а стварао нову
спјевао си свадбу Душанову.
Само она па доста би било

да те умни погледају мило.
С тог те смјештам међу књижевнике
твоје пјесме све су вјерне слике.
Ти не пјеваш него пјесму збориш,
о збивању народ пјесмом двориш.
О Тешане дико српског рода
твоја душа с Лазаровом хода.
Гусле моје, српска дико стара,
ви златите пјесму и гуслара!
Ви чувате сваку битку давну,
и недавну нашу борбу славну.
Нико не чу да сте на зло звале
твоје пјесме препуне су хвале.
Гусле моје миле сте и Богу,
јер зовете на љубав и слогу!
Српском душом влада Светосавље,
оно зове на љубав и славље.
Павле збори да будемо људи,
сваком дјелу Господ ће да суди.
Тешан пјесмом корио ближњега:
„Тешко свуда своме без својега.
Тешко храсту без корјена здрава
и човјеку без погледа права.
Сви смо гране стољетнога храста
јер прољеће није једна ласта.
Кад окренеш главу од свог брата
сам поскидај багламе са врата"...

3. Место – аутор Александра Јаничић

СОКО ИЗ ГАРЕВЕ
АЋИМ Л. ЈЕГДИЋ

Гацко моје дико мога рода,
Пијемонту српскога народа,
Ти си вјечно легло слободара,
Храбрих људи и добрих гуслара,
Харамбаша из прошлије дана
Постојбино војводе Богдана,
Чувенога Зимоњића попа
Пред којим је дрхтала Европа,
Ће се соко са кликтајем чује,
И љепоте твоје погледује,
На Казанце гледа и Дулиће

Рујну зору што с' истока свиће
Па Добреље, над Гаревом греду
И сва села гатачка по реду
И ливаде гледа и чардаке,
Ће српкиње подижу јунаке,
У Гареви пјесма ћефердара
Код Јегдића зачу се Лазара,
Сина Лазар добио Аћима,
Пушка више у Србина има,
Шеста мушка роди му се глава,
Са Михајлом оца васкрсава,
Још Новака има и Илију,
Павла, Петра великог делију,
Ту с' његове танане су куле,
Јаворове гусле се зачуле,
Пјева отац пролама се гора,
Докле рујна не освану зора,
Боже мили може л' љепше бити,
Него дворе с' ђецом украсити,
Дивна слика и ђечија граја,
Но му срећа дуго не потраја
Босиљка му оста у бешику,
Лазар стаде српству на бранику,
У солунске добровољце оде,
Ће но борбе крваве се воде,
Са швабама старим душманима,
Оста Тонка сама са тићима,
А Лазар јој за слободу паде
И без главе кућа јој остаде.
Али Аћим расте ко из воде,
У гатачке горе од слободе,
Момче камен са рамена баца,
Као славуј пјева крај оваца,
Лијеп бјеше к'о Владика Раде,
Па се цуре отимају младе,
Око овог гатачког делије,
Која ће га уграбити прије,
Два му ока к'о море дубоко
Завидио на њима би соко,
Црна коса пада на увојке,
Без разума оставља ђевојке,
Кроз Гареву и зелене баре,

Често гусле чуле су се старе,
Кад' му оне у крилу превуку,
Као Гатом да громови туку,
Пјева Аћим подиже јунаке
И помиње буне и устанке,
Него брзо минуше године
Сваки соко гледа у висине
А кад Аћим стаса у младића
Бјеше понос и дика Јегдића,
Па планове за будућност кује,
Официрску школу уписује
Оде онда у краљеву гарду,
У Србију стоном Београду.
Униформу војну на се стави,
Па ко јунак изгледаше прави,
Кад' опасач око себе стеже,
Пушку лаку на груди притеже,
А најбољи бјеше у свом воду,
кличе за крст, краља, и слободу
Центром града када дефилују,
Све га градске даме загледују,
Па се диве каква момка млада,
Оно има Београдска гарда,
Јесу ли га виле донијеле,
Или су га сакривале јеле,
ил' борови вити са планине,
Па је такве грађе и висине
Докле гази све то Аћим чује,
крадом момче њима намигује,
Нико није тако мог'о знати,
Мету пушком добро нацињати,
Ал' му срце у грудима лупа,
Мајчинога жељан је скорупа,
Жељан дивног поља гатачкога,
И Гареве мјеста јуначкога
Жељан свога дора разиграти
С' ђевојкама коло заиграти,
Дивне пјесме младије чобана,
И гаревских брегова и страна,
И гусала с' јаворова пања
Родне куће и свога имања
Па док машта о свом завичају,

А чинове војничке му дају,
Док га красе сјајне еполете,
Из команде наређују чете,
Гачанин ће овај поносити,
Пратња лична краља Петра бити,
И двор краљев чувати од тада,
Ићи с' њиме као лична гарда.
Но Србија кад' мила зарати,
Требало је краља сачувати,
Још је младо не јако дијете,
Не искусно да германе срете,
као вођа, на врх бајонета,
Краљевина у руке ђетета,
Дође после страшне погибије,
Цио свијет што гледао није,
Кад' му отац у Марсеју паде,
Све на Петра не јаког остаде,
Адолф Хитлер смрт Европом сије,
Па извлаче краља из Србије,
Лична гарда у Никшић га води,
Да одатле лети ка слободи,
Кад' је Аћим краља испратио,
Своме селу једва се вратио,
Није стио оружје предати,
Нити жив се крвницима дати,
Про планина у Гареву оде,
Гацку своме леглу од слободе
Пуна душа небеске арије,
Но ни тамо сигурно му није,
Иста му се намјери судбина
Као оцу да се с германима
За слободу српског рода бије
И за вјеру да крв своју лије,
Онда попа Перишића срете,
И приступи у његове чете,
Тако Аћим међ' четнике стаде,
Младо момче из Краљеве гарде
Херцег земља у крви таласа,
На видику не бијаше спаса,
Усташе су наоштриле каме,
Српским живљом пуне мрачне јаме,
Од Неретве, Стоца и Чапљине,

Све за славу њине домовине
Партизани одрекли се Бога,
И свакога најближега свога,
Крсне славе, свијеће, Божића,
Дани иду од крвопролића.
Још је нада само у четнике,
У крст часни, цркву и владике,
И у Бога нека правде има,
Но куда је Аћим с' четницима,
Куд' се креће, шта ли момче ради?
У јуначкој гатачкој бригади.
Са Гаревском четом командује,
Док се поклич од усташа чује,
Код Брљева он их храбро срете,
Из Фазлагић Куле су проклете
По гатачким сјавили селима,
А људскости не бјеше у њима,
Кољу, пале, бацају у јаме,
Представници сотоне и таме,
Страда Борач, а и Придворица,
Зеленгорска што је љепотица,
Прије пира усташкога била,
крв невина низ јаме се лила
Но Гачани за крст часни гину,
Храбро бране своју ђедовину,
Аћим лети ко да има крила,
Чудна нека невидљива сила,
Напријед га у јурише шаље,
Ће но нико не могаше даље,
Може Аћим и даље и боље,
Кад гатачко треба бранит поље,
Двадес' седми август кад' осване,
Гавран онда на поприште бану,
Црни облак преко Бјелашнице,
До села се надви Грачанице,
Слути некој несрећи и јаду,
Ка Аћиму момку голобраду,
Надлијећу изнад главе зрна,
Је ли зора осванула црна,
Докле један куршум испод чела,
Око изби крв попрска врела,
Па низ лице млађано се слива,

И јуначке груди му облива,
Но од њега ни јаука није,
Вук из горе ранама се смије,
Дружина га гледа па се чуди,
Јел' могуће питају се људи,
Да је такав јунак за мегдана,
Исусових што трпљеше рана,
И Перишић пита Радојица :
,, Ко је оно крвавога лица?
Ко 'но једно само има око,
Је ли Аћим из Гареве соко ? "
Па са другим витешки кидише
Брже лети, а погађа више
И још јато соколи јунака,
То српкиња само може мајка,
Тако свога да одгоји тића,
Као Тонка Аћима Јегдића.
Када Аћим без ока остаде,
У крв своју и усташа паде
Дужан њему не остаде соко
Но освети изгубљено око.
Трећи мај је четрес друге био,
Трећу чету кад' је предводио,
Гатачкога првог батаљона,
Ће не бјеше никаквог заклона,
Иде Аћим са вјером у Бога,
Против зла се бори црвенога,
Против оних што пљују на Христа,
Залуђених срба комуниста,
Па од Гацка, Невесињу оде,
Онда Стоцу крај Брегаве воде,
Тешке борбе на све стране бије,
Партизанске срета крвопије,
К'о што небом господари соко,
Па и ако једно нема око,
Тако Аћим орден Карађорђа,
Као прави добио је вођа,
Што не жали живот дати млади,
Десно крило гатачкој бригади.
Но се судба на зло намјерила,
Оста Аћим без братскога крила
Међ' борове вите и јелике,

Брат му Новак страда у четнике
Задњи пут се јави четрес треће,
Даље нико не зна куд се креће,
Од тада му не бијаше гласа,
Паде неђе око старог Раса,
Нек' га слави отаџбина мајка
Вјечна слава за палог јунака,
Нико не зна ђе га земља скрива,
Него шта се са Аћимом збива,
Поп Перишић овога дели ју,
Спреми горској чети на Голију
Да голијску помогне бригаду,
О своме се забавила јаду
Од несретних клетих партизана,
Не би дана да не би мегдана,
Аћим прву чету предвођаше,
То су вуци никог се не плаше,
А по горју вију из омара,
На врх свога сретају ханџара,
Партизанске јединице љуте,
Но јади се са свих страна муте,
А четници сами на бранику,
Требало је одољет крвнику
Што у много надире колона,
Аћим поста вођа батаљона
Четрес треће око Видовдана,
Младо момче што немаше мана.
Чуда чини, страшан је виђети,
Како с' пушком на бункере лети,
Како бомбом ђе треба погађе,
Но се и он тешко рањен нађе
Четрдесет и четврта бјеше,
Виле горске вијест донијеше,
Сиви соко на ледини лежи
А душман му страхује и бјежи,
У Казанце надомак Голије,
Ране љуте, крв се свуда лије,
Аћим види да му спаса није,
Па саборце зове из бусије,
Водите ме ил убијте оће,
Да ми душман живоме не дође,
Шта би Шегрт да може да има,

Рањенога сокола Аћима,
Или злица Ковачевић Сава,
Та несретна партизанска глава,
Чуло би се свуда на широко,
И друго би вадили му око.
Пар је људи одабрано било,
Да га ставе у шаторско крило,
Да га носе ако наде има,
Да у руке не допане њима,
У Београд да извида ране,
Но подржа ђаво партизане.
Па армија ту совјетска лети,
С партизанском војском да се срети,
На сред главног шенлучише града,
Боже мили големије јада,
Куку српству какве има злице,
Но ђе ли је Аћим из болнице?
Куд се ђеде, како само неста,
Са својега што лежаше мјеста,
Шта ли наком момку урадише,
дан бијели не виђели више,
Нит' га има мртва нити жива,
Партизанска крену офанзива,
Ко за вјеру и за краља дише,
Међу живе не пише се више,
Ко тамјаном окађује груди,
Сам ће себи казну да пресуди,
А гатачке ено плачу горе,
Црни дане, а још црње зоре,
Сузе лије јуначка Гарева,
Ће је Аћим мало да запјева,
Што га нема да коло поведе,
Ће делија онаква се ђеде,
Нема гроба, плоче, нит мрамора,
Витез млади са Гатачких гора
Тридес три му само бјеху љета,
Ниђе бољег не бјеше момчета,
Нит' јунака да Гарева има,
Од Јегдића Лазара Аћима,
Но да видиш големога јада,
Остаде му вјереница млада,
Од Сушића лијепа Борика,

Да свог вјерног жали вјереника,
Без Аћима живјет могла није,
Разбоље се млада те умрије,
А у рају заједно ће бити,
Ће их нико неће раставити
Правда божја крвнике ће стићи,
У заборав витез неће ићи,
Славиће га земља Херцегова
И јуначка Гарева његова
Све док соко кличе с' Волујака
Вјечна слава за палог јунака!
Хвала Богу те остаде кућа,
Да запамте кољена будућа
Од његове браће насљедници
Ко су рода српскога крвници,
А ко бјеху прави родољуби
У крст часни вјера се не губи
Све док даха у грудима има
Нек' је слава српским јунацима.